

POSTGRADUATE DIPLOMA (MASTER) IN WOUND HEALING AND TISSUE REPAIR, EEN NIEUWE OPLEIDING VOOR "WOND FANATEN".

F. Manders *

In 1962 ontdekte George Winter het principe van vochtige wondbehandeling. Hij ontdekte dat een wond veel sneller geneest als deze occlusief wordt behandeld ofwel, als wordt voorkomen dat deze uitdroogt (1). Hoewel hij voor zijn onderzoek varkens gebruikte was deze constatering zo belangrijk dat wondbehandeling en wondgenezing meer en meer aandacht kregen van vele onderzoekers. Zo ook in Cardiff, de hoofdstad van Wales, waar begin jaren tachtig een onderzoek instituut voor wondgenezing (Wound Healing Research Unit) werd opgericht onder leiding van de arts Keith Harding. Dit centrum hoort bij het academische ziekenhuis en de universiteit van Wales. Ondertussen is Keith Harding professor op het gebied van wondgenezing en heeft zijn centrum vele medewerkers, waaronder artsen, verpleegkundigen en wetenschappers. Daarnaast is hier vanaf 1996 de hierboven vermelde opleiding, Postgraduate Diploma in Wound Healing and Tissue Repair van start gegaan, met vanaf 1999 de mogelijk deze opleiding af te sluiten met de Master titel.

STUDIE NIVEAU

Het schema (1) geeft de verschillen weer die er bestaan tussen het Nederlandse onderwijssysteem en dat van Groot-Brittannië.

de student en de afstudeerrichting en wordt na het eerste jaar bepaald. De studenten die afstuderen op het "Postgraduate niveau" sluiten de studie na 2 jaar af. De studenten die

afstuderen op het "Masters" niveau sluiten na 2 jaar de basis af en vervolgen de studie met een onderzoek. Dit moet uiterlijk 5 jaar na aanvang van de studie positief afgerond zijn, waarna zij de

in Zweden en Canada en wordt er onderhandeld met andere landen. Helaas horen Nederland of België daar nog niet bij. Voorwaarde voor inschrijving is wel dat een gedegen medische kennis nodig is (minimaal niveau verpleegkundige, HBO-V) en dat de student een goede beheersing van de Engelse taal heeft.

OPZET VAN DE STUDIE

De studie vergt zeer veel van de student zijn doorzettingsvermogen. Bij aanvang van de studie in oktober verblijft de student een week in Cardiff. In deze week worden de eerste 3 modules ingeleid met tal van lezingen en lessen. Vaak worden deze gegeven door zeer bekende artsen en verpleegkundigen op het gebied van wondgenezing en wondbehandeling (veel gepubliceerd en/of gesproken op congressen). De volgende 3 modules worden op de helft van het eerste studiejaar geïntroduceerd. Na introductie van de module sluit de student deze af met een werkstuk. Dit is het leeuwendeel van de studie. De "Postgraduate diploma" studie bestaat uit 8 modules welke elk met een werkstuk (2500-3000 woorden) moeten worden afgerond. De laatste module is de eindopdracht (7000 woorden). Om u een indruk te geven, 1 A-viertje met enkele spaties is ongeveer 500 woorden. De "Masters" opleiding wordt afgesloten met een extra onderzoekmodule. Hierin wordt uitvoerig het opzetten en doen van een onderzoek

figuur 1

Het "Postgraduate diploma" leidt op tot net onder het niveau van een "Master of Science" (Msc), wat vergelijkbaar is met het Nederlandse doctoraal (drs) examen. Deze opleiding kon in 1996 niet als een "Masters" starten omdat daarvoor de opleiding na een looptijd van 3 jaar opnieuw moet worden beoordeeld. Studenten welke starten vanaf oktober 1999 kunnen echter de opleiding afronden met een "Masters degree" of met een "Postgraduate diploma". Dit is afhankelijk van het niveau van

titel Msc ontvangen.

STUDENTEN

De studie is toegankelijk voor eenieder die geïnteresseerd is in dit onderwerp. Dit zijn voornamelijk specialistische verpleegkundigen uit ziekenhuis en thuiszorg, maar ook artsen, podotherapeuten en vertegenwoordigers van de industrie. De meeste studenten komen voornamelijk uit Groot-Brittannië. De studie breidt zich echter snel uit. Onder licentie van de universiteit van Wales wordt de opleiding nu ook gegeven

behandeld. Deze module wordt afgerond met een onderzoeksvoorstel (2000 woorden). Daarna volgt het daadwerkelijke onderzoek met eindrapportage (maximaal 20.000 woorden).

Om de werkstukken te kunnen schrijven, is een uitgebreide literatuurstudie nodig. Dit kost niet alleen leestijd maar zeker ook tijd om alle informatie te verzamelen en op te zoeken in bijvoorbeeld Medline. De brij aan informatie die zich zo in het hoofd verzamelt dient daarna op een geordende, goed onderbouwde manier op papier te komen. Hierbij dient de student zichzelf continue vragen te stellen die neerkomen op: "Waarop zijn de beweringen gebaseerd?, hoe was het onderzoek opgezet?, wie heeft dezelfde bevindingen en op basis waarvan?, wie vindt mogelijk het tegenovergestelde en op basis waarvan?". Gaandeweg de studie wordt het vormen van een eigen, goed onderbouwde mening echter steeds belangrijker. Dit moet uiteindelijk resulteren in het eindwerkstuk of in het onderzoek.

ONDERWERPEN VAN DE MODULES

Module 1 : Biologie, fysiologie van wondgenezing

Tijdens deze module wordt tot op moleculair niveau ingegaan op de verschillende processen van de wondgenezing. Daarbij horen zaken als groeifactoren, leucocyten, de verschillende stadia in de wondgenezing en de extracellulaire matrix.

Module 2 : Psycho-sociale aspecten van wondgenezing

Theorieën over hoe mensen met een ziekte, een wond omgaan. Wat betekent het om b.v. een chronische wond (ulcus cruris) of verminkende wonden (brandwonden) te hebben. Welke gedachten bestaan er over therapietrouw en hoe is dit te beïnvloeden.

Module 3 : Intrinsieke en Extrinsieke factoren die wondgenezing beïnvloeden.

Welke factoren kunnen de wondgenezing verstoren en welk bewijs is hiervoor. Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a. bacteriën/infectie, leeftijd, medicijnen, doorbloeding, wondverzorgingsproducten, voeding, enz.

Module 4 : Diagnose en beoorde-

ling van de wond van de patiënt

Hier worden de verschillende wondmeetmethoden, wond-evaluatiemodellen (b.v. het WCS model), meetapparatuur, risico score lijsten enz. behandeld met al hun voordelen en nadelen.

Module 5 : Behandeling van acute wonden

Hier worden alle facetten van brandwonden, chirurgische wonden en traumawonden behandeld.

Module 6 : Behandeling van chronische wonden

Hier worden alle facetten van decubitus, ulcus cruris, diabetische voet en maligne wonden behandeld.

Module 7 : Waarden en prioriteiten rondom wondbehandeling.

Hier worden o.a. financiële zaken, ethische zaken en wettelijke zaken aangaande wondbehandeling behandeld. Daarnaast wordt onderzoek naar wondbehandeling behandeld, variërend van kosteneffectiviteitsstudies tot gerandomiseerd klinisch onderzoek.

Module 8 : Eindwerkstuk voor Postgraduate Diploma

Onderwerp is vrij maar moet te scharen zijn onder de biologie van wonden, psycho-sociale aspecten van wonden, managementzaken aangaande wonden of educatief.

De "Masters" opleiding gaat hier door met een module waarin het onderzoek wordt ingeleid. Dit moet resulteren in een onderzoeksvoorstel gevolgd door het daadwerkelijke onderzoek.

CONCLUSIE

Wereldwijd is er een groeiende interesse in wonden en wondbehandeling. In Nederland valt dit o.a. af te leiden uit het feit dat de WCS cursus "Algemene Wondbehandeling" nog steeds vele aanmeldingen heeft. Daarnaast kijkt de overheid geïnteresseerd naar onderzoeken als het prevalentie onderzoek naar decubitus, dat in 1998 en 1999 heeft plaatsgevonden. In vergelijking tot verpleegkundigen, houden artsen zich veel meer bezig met onderzoek. De arts is vanuit zijn specialisme veelal verantwoordelijk voor de wonden waarmee hij/zij te maken krijgt en de verpleegkundige is veelal belast

met de uitvoering van de wondbehandeling. Door de complexiteit van vele wonden zit hier echter een kloof. Hiertoe is de functie van wondconsulent en decubitusverpleegkundige in het leven geroepen, om deze kloof te overbruggen. Hoewel de in dit artikel beschreven opleiding nog erg nieuw is, zou deze een positieve bijdrage kunnen leveren aan voornamelijk deze doelgroep. De opleiding biedt de mogelijkheid om de reeds opgedane praktijkervaring te toetsen aan een (te ontwikkelen) wetenschappelijke blik. Deze blik beperkt zich niet tot b.v. het ulcus cruris of decubitus maar omvat in principe het hele scala aan wonden. In een tijd waarin "evidence based medicine" een steeds belangrijker rol inneemt, is het tijd dat de specialistisch verpleegkundige zich ontwikkelt tot een volwaardig compagnon van de arts. Hier kan een wetenschappelijke visie, en het doen van onderzoek, toe bijdragen. Veel specialistisch verpleegkundigen lopen heimelijk met die wens rond maar weten niet waar te beginnen. Deze opleiding kan de start hiertoe zijn. En nu maar hopen dat deze snel naar Nederland komt waardoor de toegankelijkheid enorm vergroot zal worden.

Mocht u vragen hebben omtrent deze opleiding dan kunt u contact opnemen met de schrijver van dit artikel via telefoonnummer (071) 5 450 386, of u kunt terecht bij: University of Wales College of Medicine Wound Healing Research Unit Mrs V. Jones Cardiff Medicentre, Heath Park CARDIFF CF14 4 UJ Groot-Britannië Tel: 00 44 1222 757744 Fax: 00 44 1222 754217

* Frank Manders, Professional Service Representative, Skin Health Products

REFERENTIES

- (1) Winter G.D., Formation of the scab and the rate of epithelialization of superficial wounds in the skin of the young domestic pig, Nature, 1962; 193:293-294
- (2) De Volkskrant, 3 juli 1999